

SXEDIO. H48

16.8.1960: Ο ΓΛΑΥΚΟΣ ΚΛΗΡΙΔΗΣ ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΛΗ ΚΑΙ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΟΡΧΑΝ ΜΟΥΝΤΕΡΙΣΟΓΛΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΜΕΛΗ. ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ ΔΙΔΟΥΝ ΤΗ ΝΕΝΟΜΙΣΜΕΝΗ ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΗ.

Στις **10** το πρωί της **16ης** 'υγούστου **1960** συνήλθε στην πρώτη της συνεδρία η Βουλή των Αντιπροσώπων και τα μέλη της εξέλεξαν προσωρινό Πρόεδρο τον βουλευτή του Πατριωτικού Μετώπου Χαρίδημο Χατζηχάρο και προσωρινό Αντιπρόεδρο τον τουρκοκύπριο Νιαζή Μανιέρα, οι οποίοι και κατέλαβαν τις θέσεις τους.

Η συνεδρία άρχισε με την προεδρία του Χατζηχάρου, ως του γηραιότερου βουλευτή.

Ο κ. Χατζηχάρος κάλεσε τους βουλευτές να ανακοινώσουν τα ονόματά τους και στη συνέχεια έχοντας ανυψωμένο το χέρι τους επανέλαβαν ομαδικά την πιο κάτω διαβεβαίωση: "Διαβεβαίω επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ Νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου".

Στη συνέχεια ο βουλευτής του Πατριωτικού Μετώπου Μιχαλάκης Σαββίδης ηγέρθη από τη θέση του και πρότεινε την εκλογή ως Προέδρου της Βουλής τον Γλαύκο Κληρίδη.

Την πρόταση υποστήριξε ο επίσης βουλευτής του Πατριωτικού Μετώπου Στέλιος Μιχαηλίδης από τη Λεμεσό.

Στη συνέχεια ο βουλευτής της Αριστεράς Εζεκίας Παπαϊωάννου αφού εξέφρασε την ελπίδα ότι ο προταθείς πρώτος πρόεδρος της Βουλής θα εκτελέσει πιστά και ευσυνείδητα τα καθήκοντά του και θα εργασθεί για την προαγωγή των δημοκρατικών αρχών και την ενότητα του Κυπριακού λαού, είπε ότι η

Κοινοβουλευτική ομάδα της

Αριστεράς θα δώσει υπέρ του κ. Κληρίδη την ψήφο της.

Ακολούθως ο προεδρεύων Χαρ. Χατζηχάρος ανακοίνωσε ότι εφ' όσον δεν υπήρχε ανθυποψήφιος ο Γλαύκος Κληρίδης ανακηρύσσεται Πρόεδρος της Βουλής και τον κάλεσε να καταλάβει τη θέση του.

Στη συνέχεια τα μουσουλμανικά μέλη εξέλεξαν τον γιατρό Μουντερίσογλου ως αντιπρόεδρο της Βουλής.

Αυτό έγινε γιατί με βάση το Σύνταγμα (άρθρο 72) ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι Έλληνας και εκλέγεται από τους βουλευτές της ελληνικής κοινότητας, ο δε αντιπρόεδρος είναι Τούρκος και εκλέγεται από τους Τούρκους βουλευτές. Η εκλογή γίνεται χωριστά.

Ο Γλαύκος Κληρίδης παίρνοντας τη θέση του υποσχέθηκε ότι θα εργασθεί για να καταστήσει τη Βουλή πρότυπο χώρο ελεύθερης σκέψης και έκφρασης.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος διόρισε τους βουλευτές Λέλλο Δημητριάδη και Πέτρο Στυλιανού ως γραμματεία της Βουλής και τους Νίκο Κόση και Τίτο Φάνο ως κοσμήτορες του Σώματος.

Ακολούθως ανακοίνωσε ότι η Βουλή ήταν έτοιμη να δεχθεί τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας οι οποίοι είχαν στο μεταξύ αφιχθεί στο χώρο της Βουλής και ανέμεναν την ολοκλήρωση των δικών της διαδικασιών.

Ο Πρόεδρος Μακάριος και ο Φαζίλ Κουτσιούκ προχώρησαν προς την αίθουσα υπό τους ήχους σαλπικτών και έδωσαν, ιστάμενοι στο βήμα της Βουλής και ενώπιον του σώματος τη νενομισμένη διαβεβαίωση πίστης και σεβασμού στο σύνταγμα και ότι θα διατηρούσαν την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο όρκος ήταν πανομοιότυπος με εκείνον που είχαν δώσει λίγο νωρίτερα οι βουλευτές: "Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου".

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγκαθίδρυσης των ανωτάτων πολιτειακών αρχόντων ο Πρόεδρος Μακάριος και οι χριστιανοί και άλλοι επίσημοι κατευθύνθηκαν στον ιερό ναό Φανερωμένης όπου εψάλη δοξολογία, ο δε Αρχιεπίσκοπος Μακάριος σε μια μακρά, αλλά ιστορική ομιλία του ζητωκραύγασε υπέρ της Κυπριακής Δημοκρατίας για πρώτη φορά δημόσια.

Ανέφερε ο Αρχιεπίσκοπος στην ιστορική αυτή ομιλία του:

"Δοξολογίαν και αίνον αναπέμπομεν εις τον ύψιστον, ο οποίος με το άμετρον του έλεος και την απέραντον του χάριν εξήγαγεν υμάς από την δουλείαν και ωδήγησεν εις την χαράν της ελευθερίας.

Μετά μακρούς ζοφερούς αιώνας καταπίεσεως και άγχους, ανατέλλει η σημερινή ημέρα, διά να αποδώση εις χείρας του κυπριακού λαού το πηδάλιον του πολυπαθούς σκάφους του και να οδηγήση τούτο εις πορείαν αγαθήν και ελπιδοφόρον.

Αι δυσχέρειαι υπήρξαν πολλάι. Εν τω μέτρω των δυσχερειών τούτων το επίτευγμα υπήρξε πολύ μέγαλον και ως τοιούτον πρέπει να εκτιμηθή από όλους εκείνους, οι οποίοι έχουν συναίσθησιν της πολιτικής ευθύνης του, και κατανόησιν των προβλημάτων, τα οποία μας απασχολούν. Προσπάθεια μειώσεως της σημασίας του ιστορικού τούτου γεγονότος, θα απετέλει πράξιν πολιτικής μικρολογίας. Παραγνώρισις της πραγματικότητος, θα απετέλει πράξιν υπονομεύσεως των κεκτημένων και θα ωδήγει εις καταστροφήν και εις ερείπια. Τουναντίον αντικειμενική και λελογισμένη εκτίμησις τούτων θα απετέλει την υπεροχήν μιας νέας περιόδου, οδηγούσης σταθερώς εις την ευημερίαν και την πρόοδον.

Αποτελεί σήμερον αναμφισβήτητον γεγονός ότι η Κύπρος παραμένει πλέον αδέσμευτος από τον ζυγόν του αποικισμού, αιμάσσουσα ακόμη από τα δεσμά της δουλείας, αλλ' ικανή να διανύση με τας ιδικάς της δυνάμεις τον ανηφορικών δρόμων, ο οποίος οδηγεί προς τα εμπρός. Καθήκον και υποχρέωσις όλων μας την

στιγμήν αυτήν είναι να περιθάψωμεν τας πληγάς της, να επουλώσωμεν τα τραύματα άτινα της επροξένησεν η αποικιοκρατία και αφού αξιοποιήσωμεν τα κτηθέντα, να διεκδικήσωμεν επί ειρηνικού πλέον πεδίου, διά του μόχθου και της εργασίας μας, την ολοκλήρωσιν των αγαθών τα οποία εγγυάται η ελευθερία.

Σήμερον περισσότερο από κάθε άλλην φοράν απαιτείται σύνεσις και αυτοσυγκράτησις αντικειμενική επισκόπησις των πραγμάτων υψηλόν δημόσιον πνεύμα και βαθεία αίσθησις πολιτικής ευθύνης. Σήμερον, περισσότερο από κάθε άλλην φοράν, απαιτείται ενότης προσπαθειών και επιδιώξεων, ομόνοια και συνεργασία.

Σήμερον περισσότερο από κάθε άλλην φοράν, απαιτείται μόχθος, προσπάθεια και επίμονος διά της εργασίας επιδίωξις των υψηλών σκοπών, οι οποίοι τοποθετούνται εις τα πλαίσια της ελευθέρας και ανεξαρτήτου Κυπριακής πολιτείας.

Από του ιερού τούτου βήματος καλώ σήμερον άπαντας εις τον νέον ειρηνικόν αγώνα της ανοικοδομήσεως της δι' αιμάτων και θυσιών θεμελιωθείσης Κυπριακής Πολιτείας. Το στάδιον των αγώνων τούτων είναι ευρύ και δύναται να περιλάβη άπαντας. Ας μη υστερήση κανείς εις την ευγενή άμιλλαν της διασφαλίσεως της ευημερίας, της προόδου και της ειρήνης του λαού μας, και ας καταλάβη ο καθείς την θέσιν του εκεί όπου τον καλεί το υψηλόν καθήκον της εξυψώσεως και της προόδου της πατρίδος.

Το όπλον και τη λόγχη του αγώνος ας αντικαταστήση η σκαπάνη του οικοδόμου, ο κανών και ο γνώμων του δημιουργού. Εις την ιεράν αυτήν γην η οποία είναι σπαρμένη με ένδοξα ερείπια ενός μεγάλου πολιτισμού, ας δημιουργήσωμεν ημείς, οι απόγονοι εκείνων το νέον θαύμα, το οποίον θα ακτινοβολήση την αρχαίαν παράδοσιν και θα καταυγάση τους γλαυκούς ουρανούς μας με το φως και την λάμψιν της προγονικής αρετής.

Το πηδάλιον του κυπριακού σκάφους ευρίσκεται σήμερον εις χείρας μας. Εις ημάς εναπόκειται να

οδηγήσωμεν τούτο σταθερώς προς το πρόσω και να φθάσωμεν τους μακρινούς ορίζοντας των ελπίδων και των πόθων μας ή να συντρίψωμεν τούτο επί των βράχων της διχονοίας και της αρνήσεως.

Αι δυσχέρειαι είναι πολλάί, αλλ' η ζωή είναι ένας αδιάκοπος αγών και η νίκη επιβραβεύει εκείνον, ο οποίος γνωρίζει να υπομένη και να επιμένη, χωρίς ουδ'επί στιγμήν να καταβάλλεται από τα εμπόδια. Γίνετε σήμερα οι σημαιοφόροι του αγώνος αυτού. Εργασθήτε έκαστος εις τον τομέα του, όχι μόνον διά το ατομικόν, αλλά διά το γενικόν λαόν. Σπείρατε την Κυπριακήν γην, με τον ευγενή σπόρον της αγάπης, της πίστεως, του μόχθου, του αλτρουϊσμού και της ελπίδος. Η συγκομιδή θα είναι πλουσία και ικανοποίησις μεγάλη.

Η νήσος μας έχει όλας τας δυνατότητας να αποβή πραγματικός παράδεισος. Το έδαφος μας είναι πλούσιον. Ο λαός μας εργατικός και ευφυής. Και η θέσις μας μεταξύ ανατολής και δύσεως προνομιούχος. Εάν δώσωμεν εις όλους τα μέσα και την ευκαιρίαν να αναπτύξουν τας δυνατότητας των, εάν βοηθήσωμεν τον αγρότην, προστατεύσωμεν τον εργάτην, ενισχύσωμεν τον έμπορον, διασφαλίσωμεν την υγείαν και την παιδείαν του λαού μας, ενθαρρύνωμεν τους επιστήμονας και τους πνευματικούς μας ανθρώπους, θα επιτύχωμεν την υψηλήν εκείνην στάθμην του βίου, από το ύψος της οποίας είναι εφικτά και τα πλέον τολμηρά και τα πλέον απομεμακρυσμένα ιδεώδη.

Προσωπικώς ουδεμίαν θα παραλείψω προσπάθειαν και ουδένα θα αποφύγω μόχθον, θα αναλώσω δε ο εμαυτόν εν τη υπηρεσία του κυπριακού λαού. Γνωρίζω ότι το έργον δεν είναι ευχερές, τρέφω όμως απόλυτον αισιοδοξίαν και πίστιν εις το μέλλον.

Ας πληρώσωμεν όλοι την ψυχή μας από πίστιν εις το μέλλον. Ας ανοίξωμεν τας καρδίας μας εις τας μεγάλας προσδοκίας που εγκαινιάζει η σημερινή περίλαμπρος ημέρα και ας εργασθώμεν όλοι με αγάπην, διά να συμπληρώσωμεν το οι οικοδόμημα, το οποίον θεμελιούται σήμερα διά το μεγαλείον και την δόξαν

της πατρίδος.
Ζήτω η Κυπριακή Δημοκρατία".